Eski *iblis* (satan) ti enn ange déçu ou enn *djinn* ?

Problèm sipa démon ou satan (*shaytaan*) ti enn ange déçu ou bien li ti enn *djinn* inn duré dépi bien longtemps, mo kapav dire dépi l'épok zuifs et krétiens. Dan la bible, li konsidéré kom enn ange ki ti désobéir l'orde bon dieu à koz ça li finn ête modi et fin apel li satan. Nou pou get enn koup ki la bible dire. Parmi bann krétiens mem éna divergences lor ça kestion là. Par Xemple éna krétiens ki dire :

1. li ti enn ange à koté bon dieu mé avek le temps, li finn vinn ingra et dézobéisan. Donc bon dieu inn maudit li et zott finn apel li lucifer ou satan ou diable ou démon,
2. le mot lucifer Xisté dan certains tradiktions la bible, et dan original hébreu oussi éna li.

Te voilà tombé du ciel, **Astre brillant**, fils de l`aurore ! Tu es abattu à terre, Toi, le vainqueur des nations!	**לוציפר** ואני צריכים לעבוד על תנאי השותפות החדשה שלנו.
Je jure en ce jour d'être un fidèle serviteur du prince **Lucifer**.	אני נשבעת על היום הזה להיות משרתת נאמנה לנסיך **לוציפר**.
Lucifer a insisté pour commencer sa petite guerre pour le trône.	**השטן** היה חייב להתחיל במלחמתו הקטנה על הכתר.
L'antéchrist n'est pas le fils de **Lucifer**.	האנטיכריסט הוא לא בנו של **השטן**.

3. éna plisirs anges ki tome dan katégori dézobéisan. En fé, éna 11 ki finn ête modis d'apré la bible.

Pou enn mizilman, anges pa kapav dézobéir bon dieu parski zott bann kréatire ki parfait et zott finn kré avek la lumière :

لَّا يَعْصُونَ اللَّهَ مَا أَمَرَهُمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ

Zott pa dézobéir dieu c ki li finn donn zott l'orde et zott fer c ki zott gagne l'orde (*66/6*).

C le kontraire avek c ki éna dan la bible !

مِن دَابَّةٍ وَالْمَلَائِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ

Parmi bann zanimaux et bann anges et zott péna l'orgueil (*16/49*).

D'apré la bible, avan li vinn démon, bann anges ti soumet mé apré zott finn éna l'orgueil et zott finn ête modis.

4. éna ki dire ki lucifer c'est enn mot latin ki vé dire : *lux* signifié *la lumière* et *ferre* ki signifie *porter.*
5. éna ki dire ki lucifer c Jésus li mem ça.

Dan la bible nou gagne bann versets suivants :

Te voilà tombé du ciel, **Astre brillant**, (pli konu kome Lucifer dan certains tradiktions) fille de l'aurore! Tu es abattu à terre, Toi, le vainqueur des nations! Tu disais en ton coeur: Je monterai au ciel, J'élèverai mon trône au-dessus des étoiles de Dieu; Je m'assiérai sur la montagne de l'assemblée, A l'extrémité du	كَيْفَ سَقَطْتِ مِنَ السَّمَاءِ يَا **زُهَرَةُ، بِنْتَ** الصُّبْحِ؟ كَيْفَ قُطِعْتَ إِلَى الأَرْضِ يَا قَاهِرَ وَأَنْتَ قُلْتَ فِي قَلْبِكَ: أَصْعَدُ إِلَى السَّمَاوَاتِ. أَرْفَعُ

septentrion; Je monterai sur le sommet des nues, Je serai semblable au Très Haut Mais tu as été précipité dans le séjour des morts, Dans les profondeurs de la fosse.	كُرْسِيِّي فَوْقَ كَوَاكِبِ اللهِ، وَأَجْلِسُ عَلَى جَبَلِ الاجْتِمَاعِ فِي أَقَاصِي الشَّمَالِ أَصْعَدُ فَوْقَ مُرْتَفَعَاتِ السَّحَابِ. أَصِيرُ مِثْلَ الْعَلِيِّ.
Ésaïe 14 : 12-15	
Jésus leur dit: Je voyais **Satan** tomber du ciel comme un éclair.	فَقَالَ لَهُمْ: رَأَيْتُ **الشَّيْطَانَ** سَاقِطًا مِثْلَ الْبَرْقِ مِنَ السَّمَاءِ.
Luc 10 :18	
Car, si Dieu n'a pas épargné les **anges** qui ont péché, mais s'il les a précipités dans les abîmes de ténèbres et les réserve pour le jugement;	لأَنَّهُ إِنْ كَانَ اللهُ لَمْ يُشْفِقْ عَلَى **مَلاَئِكَةٍ** قَدْ أَخْطَأُوا، بَلْ فِي سَلاَسِلِ الظَّلاَمِ طَرَحَهُمْ فِي جَهَنَّمَ، وَسَلَّمَهُمْ مَحْرُوسِينَ لِلْقَضَاءِ،
2 Pierre 2 : 4	
Ensuite il dira à ceux qui seront à sa gauche: Retirez-vous de moi, maudits; allez dans le feu éternel qui a été préparé pour **le diable** et pour ses anges.	ثُمَّ يَقُولُ أَيْضًا لِلَّذِينَ عَنِ الْيَسَارِ: اذْهَبُوا عَنِّي يَا مَلاَعِينُ إِلَى النَّارِ الأَبَدِيَّةِ الْمُعَدَّةِ **لإِبْلِيسَ** وَمَلاَئِكَتِهِ،
Matthieu 25 : 41	

Mot « *iblis* » (satan) inn mentioné dan quran 11 fois et dan la bible 44 fois (4 fois plis). *Djinn* ek so féminin et pluriel inn mentionés 23 fois tandis ki dan la bible, 0 fois mentioné.

Pou nou bann mizilmans, démon pa ti enn ange, d'apré c ki zott finn komprend et mo pen c zott finn mal komprend. Zott dire li ti en génie (*djinn*). Tous sala c pou konte karé bann zuifs et bann krétiens, ki dire ki li enn ange apré li finn ête modi.

Ler nou get quran ki dire, nou truvé ki li dire c ki suit :

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلاَئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَى وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

Kan nou ti dire bann anges prosterné pou Adam zott finn prosterné sauf *iblis*. Li finn réfuzé et li ti éna orgueil et li ti parmi bann infidèls (*2/34*).

ثُمَّ قُلْنَا لِلْمَلآئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ لَمْ يَكُن مِّنَ السَّاجِدِينَ

Ensuite nou ti dire bann anges prosterné pou Adam et zott finn prosterné sauf *iblis*. Zamais li pa ti parmi bann ki prosternés (*7/11*).

فَسَجَدَ الْمَلآئِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

Bann anges finn prosterné zott tous (*15/30*).

إِلاَّ إِبْلِيسَ أَبَىٰ أَن يَكُونَ مَعَ السَّاجِدِينَ

Excepté *iblis* ki finn réfuzé pou ête parmi bann ki prosterné (*15/31*).

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَآئِكَةِ اسْجُدُواْ لآدَمَ فَسَجَدُواْ إِلاَّ إِبْلِيسَ قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا

Kan nou ti dire bann anges prosterné pou Adam zott finn prosterné sauf *iblis* (*17/61*).

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ أَبَىٰ

Kan nou ti dire bann anges prosterné pou Adam, zott ti prosterné sauf *iblis*, li finn réfuzé (*20/116*).

فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ

Kan mo finn façone li et finn souflé mo âme dan li, tome prosterné pou li (*38/72*).

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

Tous bann anges ti prosterné tous ensame (*38/73*).

إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ

Sauf *iblis* ki ti orgueilé et li ti parmi bann infidèls (*38/74*).

Dan tous ça bann versets quran là, nou truvé bon dieu, finn dire bann **anges** prosterné pou Adam. A okène moment li pa finn donn l'orde bann *djinns*, ki enn lot kréature, pou prosterné, pa vré ça malgré ki *djinns* li finn kré li avan Adam ? C pou ça ki bann krétiens dire ki *iblis* ti parmi bann anges (anges déçus).

Eski ler ti dire anges prosterné et zott prétann ki *iblis* (*djinn*) ti là, a b eski tous *djinns* ti la mem et zott tous inn prosterné Xcepté *iblis* ki li oussi ti là ? Zott éna kit prèv pou pruvé ki tous bann *djinns* ti là mem ? Get dan ça verset là :

فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ أَجْمَعُونَ

Tous bann anges ti prosterné tous ensame (*15/30 ; 38/73*).

إِلَّا إِبْلِيسَ

Sauf *iblis* (*15/31 ; 38/74*).

Bon dieu dire ki tous bann anges finn prosterné ensame Xcepté *iblis*… zott pa truvé ki li klair ki *iblis* ti ensame avek bann anges et li ti parmi zott à koze ça ki li finn fer Xception ? Eski *iblis* ti tous sel ? Servi impé zott intélizence !

إِلَّا dan gramères arabes, li enn partikil d'Xception (***adaat-ul-istithnaa***). Dan enn fraz kot éna Xception, nous gagne :

1. ***al mustathnaa min hou*** (celui avek ki pé fer Xception).
2. ***adaat-ul-istithnaa*** (partikil Xception)**,**
3. ***al-mustathnaa*** (l'Xcepté).

Dan ça bann versets là, ***malaaaikah*** c celui qui pé fer Xception, ***illaa*** partikil Xception et ***iblis*** l'Xcepté. Li klair ki *iblis* li ti enn ange dan ça bann versets là.

Aster bann gramériens finn tire kanet dan zoué pou pruvé ki *iblis* c enn *djinn* ça et zott dire ki éna deux katégori « Xception ». Nou éna (i) ***al-mustathnaa al-munqati'*** (Xception intérompu) et zott donn l'Xemple ça verset là et (ii) ***al-mustathnaa al-muttasil*** c à dire Xception kontinu. Dan ***al-mustathnaa,*** l'Xcepté bizin apertenir à mem katégori (***jins***) ki celui avek ki pé fer Xception, pareil kuma ça bann versets là éna *iblis* ki, d'apré zott, pas apartenir à bann anges.

A b ler ça versets là ti révélé, ti éna ça règles gramaticals là (***al-mustathnaa al-munqati'*** et ***al-mustathnaa al-muttasil***) ? Eski bon dieu ti dire ki éna tel règle gramatical pou ça ? Ou bien so prophet ti koné ki éna ça mé li pa finn déklare li ? Kot zott ti ékrire ça ? Eski gramériens pou vinn Xplik quran là dan façon ki li finn révélé ou bien dan so propre façon pou fer li korboré ?

D'apré moi, ça mem diskition ki éna ente enn krétien et enn mizilman. Eski *iblis* (satan) ti enn ange ou non ?

Dan quran, éna enn sel place kot li fer référence à *iblis* et li dire li ti enn *djinn* :

وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ

Kan nou ti dire bann anges prosterné pou Adam zott finn prosterné sauf *iblis*. Li ti parmi bann *djinns* (*18/50*).

Quran oussi tir kanet dan zoué : Pou éface ça problèm là, *iblis* ti parmi bann anges, ça verset là ti finn révélé. Li fer kroire ki *iblis* ti enn *djinn*. Dan ça verset là oussi, nou truvé ki bon dieu inn donn l'orde bann anges pou prosterné et li pa finn donn *djinns* l'orde là. Mé gramériens, kome touzour, finn tire kanet dan zoué. Zott pli koné ki bon dieu et zott met bann règles gramaticals pou korbore avek bann versets là. Ena boukoup Xemples ki dépi dan quran mo kapav donés lor bann règles ki zott finn meté et zott fer kroire ki c ça-mem.

En fait, *djinn* c enn nom enn group parmi bann anges et *iblis* ti là dan :

مَا الْجِنُّ إِلَّا كُلُّ مَنِ اجْتَنَّ فَلَمْ يُرَ . وَأَمَّا قَوْلُهُ إِلَّا إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ الْجِنِّ [الكهف: ٥٠] أَيْ كَانَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ وَذَلِكَ أَنَّ الْمَلَائِكَةَ اجْتَنُّوا فَلَمْ يُرَوْا .

Djinn c simplema tout c ki invisib et pa truve li. Koncernant so parole : sauf *iblis*. Li ti parmi *djinn*, ça vé dire parmi bann anges parski anges oussi invisib et pa truve zott (*tafsir tabari : vol. 1, paze 505*).

وأما معنى قول أبي مالك هذا أن إبليس كان من الملائكة والجن ذريته وأن الملائكة تسمى عنده الجن لما قد بينت فيما مضى من كتابنا هذا .

Kan à parol Abu Malik ki *iblis* ti parmi bann anges et *djinn* reprézent enn décendance, et bann anges oussi ti appel *djinn* pou c ki mo finn Xpliké avan dan nou livre (*tafsir tabari : vol. 15, paze 539 ; at-tamhid fi usul al-fiqh : vol. 2, paze 87, hadith 597*).

وَمَا أَدْرِي لَعَلِّي أُبْتَلَى بِمِثْلِ مَا ابْتُلِيَ بِهِ إِبْلِيسُ فَقَدْ كَانَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ.

Mo pa koné pé ête mo pou ête mis à l'éprèv pareil kuma *iblis* ti ête mit à l'éprèv et li ti parmi ban anges (*mu'jam awsat : vol. 3, paze 89, hadith 2583 ; majma'u zawaaid : vol. 10, paze 387, hadith 18574 ; kanz ummal : vol. 14, paze 655*).

وقال مقاتل كان من الجن وهو جنس من الملائكة يقال لهم الجن.

Muqatil finn dire : Li ti enn *djinn* et li enn katégori bann anges ki ti appel zott *djinn* (*tafsir as-samarqandi : vol, 2. paze 350 ; al-ihkam fi usul-ul-ahkam : vol. 2, paze 295*).

وقيل عنى به إبليس لأنه كان من الملائكة .

Ena ki dire ki c'été *iblis* parski li ti parmi bann anges (*hidaya fi bulugh an-nihaya : vol. 7, paze 4747*).

واختلفوا في إبليس هل كان من الملائكة أم لا ؟ على قولين أحدهما أنه كان من الملائكة وهذا قول ابن عباس وابن مسعود وابن المسيب وابن جريج لأنه استثناء منهم فَدَلَّ على دخوله منهم .

Zott éna divergence lor *iblis* si pa li ti parmi bann anges ou non ? Ena 2 parole : Enn, c ki li ti parmi bann anges et c parole Ibn 'Abbas, ibn al-Musayyab, ibn Juraij – parski inn fer Xception parmi zott (anges) et ça pruvé ki li rente la dans (*tafsir mawardi : vol. 1, paze 102*).

واختلفوا في أنه هل كان من الملائكة أم لا؟ على ما ذكرنا في سورة البقرة فمن قال كان من الملائكة جعل هذا الاستثناء من الجنس ومن قال لم يكن جعله من الاستثناء المنقطع كما ذكرنا فيسورة البقرة .

Zott éna divergence si pa li (*iblis*) ti parmi bann anges ou non ? D'apré c ki nou finn cité dan sura *baqarah* éna ki dire ki li ti parmi bann anges et zott finn fer ça Xception là dépi mem katégori. Et éna ki dire ki zamais li ti parmi zott parski là dan éna ***al-istithnaa al-munqati'*** kuma nou finn cité dan sura *baqarah* (*tafsir baswit : vol. 12, paze 604 ; tafsir ar-raghib : vol. 1, paze 150 ; zad al-masir : vol. 3, paze 90*)

وَاخْتلفُوا فِي إِبْلِيس وَالَّذِي قَالَه ابْن عَبَّاس وَأَكْثر الْمُفَسّرين أَنه كَانَ من الْمَلَائِكَة.

Zott éna divergence koncernant *iblis*. C ki Ibn 'Abbas finn dire, et mazer parti bann *mufassiroun,* c ki li ti parmi bann anges (*tafsir as-Sam'ani : vol. 1, paze 67*).

وَأما قَوْله كَانَ من الْجِنّ قيل إِن فرقة من الْمَلَائِكَة سموا جنا خلقهمْ الله تَعَالَى من النَّار .

Koncernant so parole : li ti parmi *djinn* zott dire ki li ti parmi bann anges ki bon dieu finn apel zott *djinn* et bon dieu finn kré zott avek difé (*tafsir as-Sam'ani : vol. 1, paze 67*).

وإبليس كَانَ من ذَلِك الْقَبِيل. وَإِنَّمَا كَانَ لَهُ ذُرِّيَّة؛ لِأَنَّهُ أخرجه من الْمَلَائِكَة .

Et *iblis* ti forme parti dan ça katégori là. Li ti éna descendant parski li finn tire li dépi bann anges (*tafsir as-Sam'ani : vol. 1, paze 67*).

فالصحيح أن إبليس كان من الملائكة ولهذا تناوله الأمر بالسجود ولو لم يكن من الملائكة لم يتناوله الأمر بالسجود.

C ki othentik, c ki *iblis* li ti parmi bann anges c pou ça ki li finn gagne l'orde pou prosterné. Si li pa ti parmi bann anges zamais li ti pou gagne l'orde pou prosterné (*qawati' al-adillah : vol. 1, paze 214*).

C ça ki mo finn dire ki zamais bon dieu ti donn l'orde bann *djinns* pou prosterné.

إِنَّ إِبْلِيسَ كَانَ مِنْ الْمَلَائِكَةِ وَلَمْ يَكُنْ مِنْ الْجِنِّ. وَلَسْت أَرْضَاهُ وَقَدْ بَيَّنَّا ذَلِكَ فِي كُتُبِ الْأُصُولِ .

Iblis ti parmi bann anges et non pa bann *djinn*. Mo pa satisfé avek ça déklaration là (ki li ti parmi bann *djinns*) et mo finn Xplik ça dan mo bann livres d'usul (*ahkam al-quran par ibn 'Arabi : vol. 4, paze 314*).

وقد روي عن ابن عباس أنه كان من الملائكة، ثم مسخه الله تعالى شيطاناً.

Finn ête raporté d'Ibn 'Abbas ki li (*iblis*) ti parmi bann anges ensuite bon dieu finn métamorfoze li en satan (*zad al-masir : vol. 1, paze 54)*).

إلا أنه اختلف هل كان من الملائكة أم لا؟ فذهب الجمهور إلى أنه كان من الملائكة وأن الاستثناء متصل قالوا كان خازنًا وملكًا على سماء الدنيا واسمه عزازيل قاله ابن عباس .

Sauf ki zott finn divergé lor li (*iblis*), eski li ti parmi bann anges ou non ? Mazorité dire ki li ti parmi bann anges et ki l'Xception là li enn Xception ***al-muttasil***. Zott dire : Li enn gardien et enn ange lor premier le ciel et li ti appel '*Azazil*. C parole Ibn 'Abbas (*ahkam al-quran par ibn faras : vol. 1, paze 55*).

وأمَّا قولُه **فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ** فإنَّ إِبْلِيسَ كان من المَلَائِكَةِ بِدَلِيلِ أنَّ اللهَ لم يَأْمُرْ بالسُّجُودِ غَيْرَهم فلو لم يكُنْ منهم لَما كان مَأْمُورًا بالسُّجُودِ ولا عاصِيًا بِتَرْكِه.

Koncernant so parole : Zott finn prosterné sauf *iblis* kar *iblis* ti parmi bann anges par prèv ki bon dieu zamais finn donn person l'orde pou prosterné sauf zott (bann anges). Si li pa ti parmi zott, zamais li ti pou gagne l'orde pou prosterné et li pa ti pou dézobéir pou renonce li (*al-mughni par ibn Qudamah : vol. 7, paze 269*).

قَوْلُهُ: (إِلَّا إِبْلِيسَ) نُصِبَ عَلَى الِاسْتِثْنَاءِ الْمُتَّصِلِ لِأَنَّهُ كَانَ مِنَ الْمَلَائِكَةِ عَلَى قَوْلِ الْجُمْهُورِ: ابْنِ عَبَّاسٍ وَابْنِ مَسْعُودٍ وَابْنِ جُرَيْجٍ وَابْنِ الْمُسَيَّبِ وَقَتَادَةَ وَغَيْرِهِمْ وَهُوَ اخْتِيَارُ الشَّيْخِ أَبِي الْحَسَنِ وَرَجَّحَهُ الطَّبَرِيُّ وَهُوَ ظَاهِرُ الْآيَةِ. قَالَ ابْنُ عَبَّاسٍ: وَكَانَ اسْمُهُ عَزَازِيلَ وَكَانَ مِنْ أَشْرَافِ الْمَلَائِكَةِ وَكَانَ مِنَ الْأَجْنِحَةِ الْأَرْبَعَةِ ثُمَّ أَبْلَسَ بَعْدُ.

So parole « Xcepté *iblis*… *iblis* li acuzatif parski li ***al-mustathnaa al-muttasil*** parski li ti parmi bann anges d'apré parole la masse : éna parmi, Ibn 'Abbas, Ibn Mas'ud, Ibn Juraij, Ibn Musayyab, Qatada et otes. C oussi choix du Cheikh Abu al-Hasan. At-Tabari finn préfèr ça et li évident d'apré verset là. Ibn 'Abbas finn dire : So nom c'été '*Azazil* et li ti parmi bann anges honorés. Li ti éna 4 les ailes ensuite li finn perdi l'espoir (*tafsir qurtubi : vol. 1, paze 294 ; tafsir nasfi : vol. 1, paze 80 ; tafsir ath-tha'labi : vol. 1, paze 216*).

وظاهر الآية يدل على أن إبليس كان من الملائكة لأن الله تعالى استثناه منهم وكان الحسن يقول: إن إبليس لم يكن من الملائكة لأنه خلق من نار والملائكة من نور وإنما استثناه من الملائكة لأنه كان مأمورا بالسجود لآدم مع الملائكة.

Verset klair (évident) là montré ki *iblis* ti parmi bann ange parski bon dieu finn fer Xception parmi zott. Al-Hasan dire : Zamais li pa ti parmi bann anges parski li finn kré avek difé et anges finn kré avek la lumière. Li finn fer Xception bann anges parski li ti gagne l'orde pou prosterné pou Adam ensame avek bann anges (*tafsir al-khâzin : vol. 2, paze 184*).

Get kuma li dire *iblis* ti gagne l'orde pou prosterné et li ti enn *djinn*. Mé person pa kapav pruvé ki bon dieu ti donn l'orde bann *djinns* oussi pou prosterné. Zott kapav pruve ça ?

إِلَّا إِبْلِيسَ وكان اسمُه عزازيل بالسريانية وبالعربية الحارثُ فلما عصى غُير اسمه وصورتُه فقيل إبليسُ لأنه أبلسَ أي يئس من رحمة الله والأصحُّ أنه كانَ من الملائكة لا من الجنِّ وقوله تعالى كَانَ مِنَ الْجِنِّ [الكهف: ٥٠] أي: من الملائكةِ الذين هم خَزَنة الجنة.

Xcepté *iblis* et li ti apel '*azazil* en langue syriaque (Syrien) et celui ki kiltive la terre en arabe. Kan li finn désobéir, so nom finn ête sanzé. Ena ki dire ki li ti apel *iblis* parski li ti perdi l'espoir dé mizéricord bon dieu. C ki pli othentik, c ki li ti parmi bann anges et non parmi bann *djinns* kuma bon dieu dire : Li ti parmi bann *djinns* (*18/50*) c à dire parmi bann anges ki ti bann gardiens paradis (*fath-ul-rahman : vol. 1, paze 84*).

وقوله كَانَ مِنَ الْجِنِّ أي من الملائكة الذين هم خزنة الجنة قال ابن عطية: ولا خلاف أن إبليس كان من الملائكة في المعنى.

Et so parole : Li ti parmi bann *djinns*… c à dire parmi bann anges ki zott ti gardiens paradis. Ibn 'Atiya finn dire : Péna divergence lor *iblis* ki li ti parmi bann anges d'apré signification (*fath-ul-rahman : vol. 1, paze 185*).

Si mo falé mentione tous bann citations là, lor *iblis* si li ti enn ange ou *djinn,* dokima là pou vinn Xtra long. C ki important, c ki divergence là Xisté parmi savants mizilmans oussi pareil kuma li Xisté parmi zuifs et krétiens. En rézimé, mo kapav dire ki éna kompagnon kom Ibn 'Abbas (ki zott dire pli grand interprèt quran) ki finn dire ki *iblis* ti parmi bann anges. Enfin palab là kontinué parmi bann ki pa oulé éna konaisance et pa oulé fer réserse.

Donc, eski *iblis* ti enn *djinn* ou enn ange déçu ?

Moi mo vote pou *iblis* ti parmi bann anges, pareil kuma zuifs et krétiens dire. D'ailleurs mo finn cite ça bann paroles savants là. Mé zott, ki zott voT ? Zott soizir ente les deux !